

اما اعتبار کافی نیست ...

رابرت پک کریستن

اعتبار خرد به تنهایی کافی نیست. این اعتبار با چه شرایطی می‌تواند فضای اعتماد اقتصادی لازم را برای توسعه به وجود آورد؟

در پی نیاز به پول برای کاری پردرآمد یا برای رفع مشکلی شخصی مرا به دیگران ترجیح داده است. شاید به دلیل شهرت من باشد؛ اما اگر شرایط مرا بپذیرد نشان آن است که پیشنهاد من برای چگونگی بازپرداخت وام، با دریافتیهای احتمالی او انطباق بیشتری دارد و در نتیجه می‌تواند بی‌هیچ مشکلی وام را بازپرداخت کند.

رازهای کامیابی

نمونه شاخصی از خرده وام‌دهی را در نظر بگیرید. در اغلب برنامه‌های وام‌های خرد که در روستاها اجرا می‌شود، مبلغ بسیار کمی به زنان روستایی تنگدست وام داده می‌شود که با آن می‌توانند فعالیتی سودمند مانند پرورش یک خوک را شروع کنند. بیشتر این قرضها بسیار کوتاه‌مدت هستند و با قسطهای هفتگی و ماهانه پرداخت می‌شوند، زیرا ظاهراً این شیوه، بهترین وسیله کاهش مخاطرات عدم پرداخت است. این زنان روستایی معمولاً از بهترین پرداخت‌کنندگان هستند. وقتی هنوز خوکی به فروش نرفته، آنان پول لازم را برای بازپرداخت بموقع وامشان از کجا می‌آورند؟ در واقع بیشتر وامگیران میزان توانایی خود را در بازپرداخت براساس منبع درآمدی محاسبه می‌کنند که از درآمد کاری که برای آن قرض گرفته‌اند، منظم‌تر و مطمئن‌تر است: اجاره ملک که صاحب آن هستند یا مزد یکی از اعضای خانواده.

بنابراین اعتبار خرد به اداره بهتر مسائل گردش نقدینگی یاری می‌رساند. ولی چه هنگامی عامل توسعه اقتصادی محسوب می‌شود؟

نخست هنگامی که واحدهای اقتصادی کوچک یا دهقانان تنگدست در پی افزایش نقدینگی ناشی از قرض، می‌توانند با بهره‌گیری از فرصت مناسب اقتصادی برآمدهای شان بیفزایند. همچنین در موردی که وامگیران به کمک مبلغ وام، از مراجعه به نزول‌خواران بی‌نیاز می‌شوند، هزینه‌های شان را با خریدهای انبوه کاهش می‌دهند، از فروش با تخفیف کالاها سود می‌برند و بدین ترتیب درآمدهای شان به سرعت افزایش می‌یابد. واحدهای

آیا هیچ وقت کوشیده‌اید که به علت نیاز عاجل به ده دلار، بی‌آنکه بزی را بکشید، نیمی از بدنش را بفروشید؟ این پرسش ممکن است بوج به نظر برسد اما همان معضلی است که شمار بسیاری از تنگدستان دنیای رو به توسعه گرفتار آن هستند. نباید از یاد برد که برای این تنگدستان، پس‌انداز کردن و وام گرفتن همان قدر عادی و ضروری است که برای ثروتمندان. اما اقتصاددانان به زبان خود خواهند گفت که متأسفانه تنگدستان برای پرداخت بدهیهای خود از ابزارهای مالی ثروتمندان بهره‌مند نیستند و باید به کوچکترین اندوخته‌های با ارزش بسنده کنند: به عنوان مثال به یک بز یا به مصالح ساختمانی.

من در برابر پولی که قرض می‌دهم باید مبلغ بیشتری مطالبه کنم، زیرا هیچ‌وقت کاملاً مطمئن نیستم که قرض‌گیرنده امکان بازپرداخت پولم را خواهد داشت، و تازه می‌توانم پولی را که به او قرض می‌دهم در جاهای دیگری سرمایه‌گذاری کنم. قرض‌گیرنده هم چندان به فکر نرخ بهره‌ای که من از او می‌خواهم یا احتمال کامیابی در کار خود نیست؛ پیش از هر چیز به فکر زمان و مقدار بازپرداخت قرض خود است. اگر

زنان صنعتگری که در سوماترا (اندونزی) گروه پس‌انداز و اعتبار تشکیل داده‌اند.

دیگر کسانی که کار مستقلی دارند، اغلب به علت نداشتن دسترسی به اعتباری سریع، مناسب و کم هزینه، به ناگزیر فرصتهای سودآور را از دست داده اند. اگر آنان می توانستند از خدمات نهادهای خاص خرده وام دهی بهره مند گردند، زندگی شان دگرگون می شد. عده ای از این امر با کمی شتاب زدگی نتیجه گرفته اند که: «اعتبار آفریننده فعالیت اقتصادی، و در نتیجه توسعه آفرین است».

پندار زیانبار

شکست بسیاری از برنامه های وام دهی خرد ناشی از این اندیشه ساده انگارانه است. مسئولان این برنامه ها درمی یابند که به وام گیرانی قرض داده اند که توانایی بازپرداخت آن را ندارند و از یاد می برند که فقط و فقط پویایی اقتصادی است که امکان افزایش درآمدها را فراهم می آورد و راه رسیدن به رونق و رفاه را می گشاید. اعتبار فقط در صورتی به رفاه می انجامد که وام گیران بتوانند به یاری آن از این پویایی در هر جایی که وجود دارد - بهره مند شوند.

اگر قیمت محصولات کشاورزی به طور مصنوعی پایین تر از قیمت تمام شده آنها باشد (برای کمک به مصرف کنندگان شهری)، اگر تأسیسات زیربنایی و بازرگانی وجود نداشته و روشهای بهره برداری هم ابتدایی باشند، تمام اعتبارهای دنیا هم ممکن نیست به دهقانان تنگدستی که به امید کسب درآمد به شیوه سنتی کشت می کنند، برای خروج از

بالا، کودکی در ننویی بر فراز بستری از سیب در منطقه زین جیانگ در غرب چین. بسیاری از واحدهای اقتصادی کوچک در واقع در کارهای خانوادگی خلاصه می شوند که در درون خانه ها انجام می گیرند.

این آرایشگر اهل توگو به یکی از برنامه های کمک به توسعه واحدهای اقتصادی کوچک پیوسته تا در طرح پس انداز آن شرکت کند.

اقتصادی کوچک نیز می توانند با استفاده از وام کالاهای مطلوب مشتریان خود را به اقساط در اختیار آنان بگذارند و بدین ترتیب میزان فروششان را بالا ببرند. و سرانجام به کمک اعتبار می توان توانایی تولید و توزیع را از این رهگذر افزایش داد که کالاها و تجهیزات لازم را برای این گسترش زودتر از هنگامی خرید که با سرمایه گذاری مجدد سودها امکان پذیر می شود. وام همچنین پرداختن به فعالیتهای جدیدی را ممکن می سازد که به سرمایه گذاری اولیه زیاد نیاز دارند. در واقع بسیاری از دکانداران، دهقانان، ماهیگیران و

